

GELB, BITE!

Včasih je veljal za pohotneža. Potem so ga - pred pičlim letom dni - preoblekl v kupe, mu vtisnili žlahtnejšo mehaniko in zelo diskretno zapisali: M3. Oznaka je stara, ampak BMW M3 je od takrat povsem nov in drugačen avtomobil.

Surovih oblin ni več: kupe je mehko zglajen, elegantno nizek, dražljivo vitek in, hkrati, machovsko klen na pogled. Pač, običajen BMW coupé? O, to pa ne! Nameslo prstana, ki dokazuje, da ga nosi modrokrvna roka, namesto dia-dema, ki razglaša, da je v lasti lepotne kraljice, ima BMW M3 hladilno mrežo v prednjem spoilerju, "zakrilce" pod zadkom, pragova nadzvočnega lovca in zunanjji ogledali, ki ju niti formula 1 ne premore: dovolj veliki, dovolj majhni ter nasajeni na po dva spoščena pecila.

Kupejevske vsakdanjosti je z vsem tem konec. Bil bi greh, če bi Beemvejev športno dirkaški oddelek ne bil vtisnil svojega pečata. M-style pomeni tudi za tri centimetre nižjo praznino pod trbuhom vozila, rahlo razširjena koloteka, trše vzmetenje in blaženje ob kolesih, čvrstejsa stabilizatorja in manj udobna guma-sta vpetja vodil. Pomeni pa tudi prednja sedeža, pri katerih sta zglavnika in bočni opori iz enega kosa, sedalna površina podaljšiva, bližnja okolica pa "par excellence": da sediš, kot bi bil rojen v tem kokpitu, da se počutiš, kot bi ti ravno ta avtomobil narisali na kožo.

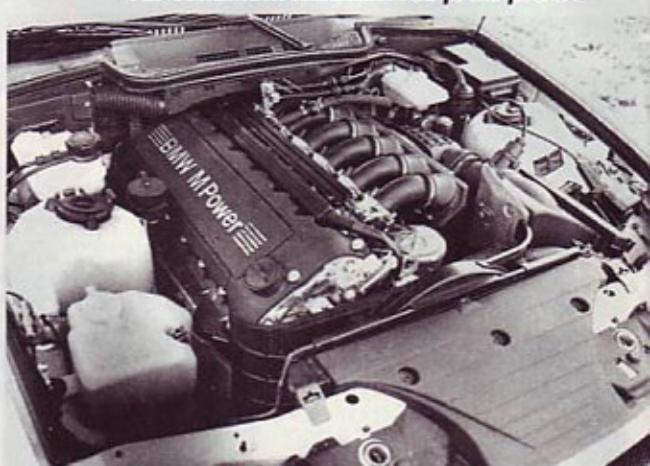
Rahla utesnjenoš serije "3"? Da, ampak kupeju M3 se poda. Premalo dirkaški volanski obroč? Da, ampak takšen je zaradi zračne blazine v jedru. Preveč razkošja za značajsko tako športni avtomobil? Mogoče, ampak usnjje na pravšnjih mestih, natančna nastavljenost sedežev, elektrika za ogledali in šipe ter brezhibni notranji spoji človeku prijajo. Nikakršne potrebe ni, da bi ravno M3 skočil iz okvirov Beemvejeve tradicije. Ker je kupe, je na klopi malce

manj prostora. Toda, ker je klop deljivo zložljiva, je prtižnik sproti povečljiv.

Očitno so na svetu tudi kupci, ki hočejo nad lahkim platišči z nizkimi in širokimi sedernajstcolsksimi gumami ter nad dvojno izpušno cevjo tovoriti več kot le torbo za tenis in kovček z damske kozmetiko. Nekdanji lastniki nekdanjih M3 so odrasli: zdaj ob sobotah ne drvijo več po Alpenstrasse in ne trgajo asfaltnih bankin. Zdaj parkirajo pred Kaufhalle in načagajo ozimnico. V

Air condition: hladilnih rež je na pretek

"Power to the people": za tiste, ki to zmerejo

Prtijažnik: z akumulatorjem in z zložljivo klopo

Kokpit: z eno od najboljših opor za levo nogo

Bog vas varuj, če je asfalt moker in spolzek!

prtijažnik M3, made by Motorsport GmbH, "Luksuz", pravijo potem, ko sedajo k volanu. "Katastrofa", se mrščijo tisti, ki jim in na glas zavidajo.

Ampak tako je.

K sreči je v nosu še vedno M power. In k sreči znamo nekateri to še vedno ceniti. Šest valjev v vrsti, 2990 kubikov, dve variabilno krmiljeni odmični gredi, štirindvajset ventilov, 286 KM pri 7000 vrtljajih v minutu ter več kot 300 Nm v območju med 3600 in 5800 vrtljajih v minutu je sicer v rahlem sorodstvu z 2,5-litrskim strojem iz BMW 325i, ampak rahljost je zelo očitna. Novi M3 ima nove motorno glavo, blok, ročično gred ter polnilni in izpušni sistem. Ventili imajo velike premere in majhne vmesne kote, motorna termika je (tudi zato) ugodnejša, prečnotočna glava pa je dvodelna in skoraj dirkaško prepustna. Za vsak primer, če bi hoteli tudi s tem M3 zapeljati s ceste na progo.

Litrsksa moč je tolikšna, da si to lahko mirne duše privoščite.

Navora je dovolj za Deutschen Tourenwagen-Meisterschaft in za družinsko vožnjo na Pokljuko. Elektronski management je boljši kot tisti v Nasinem vesoljskem programu. Toda sosedje zgolj po zvoku ne bodo uganili, kaj imate: motor je vladivoč, čeprav prijetno rezek, zgledno miren in prijazno (dvojno) kataliziran.

Zdaj nikar ne vprašajte, ali prodajajo tudi M3 diesel! To, da ga skoraj ni slišati, da ga ni čutiti in da ga od srednje daleč niti slutiti ne morete, sploh ne pomeni, da je BMW M3 z M-style in z M power napačen avtomobil. Nič drugega ni kot Michael Schumacher v smokingu: nabit z energijo in zlekajnem v naslanjač, z vladivim nasmehom, a vselej pripravljen, da eksplodira.

Poglejte stolpec z našimi meritvami: manj kot šest sekund z mesta do 100 km na uro, manj kot petindvajset do 200 km na uro! Največjo hitrost so v tovarni zaokrožili in omejili na 250 kilometrov na uro. In kilometer v četrti ter v peti prestavi je komaj počasnejši od polnega pospeševanja. Za prožnost in krivuljo moči sta ta motor in ta menjalnik božji dar. Prvi z ostrostjo, ki se prebudi ob milimetrskem pritisku na plin, drugi pa s kratkostjo prenosnega izračuna ter z direktno peto prestavo: prva do 62, druga do 105, tretja do 158, četrtja do 211 kilometrov na uro, vsakič pri 7300 vrtljajih v minutu, in peta do tovarniško odmerjenih 250 km na uro, pri natanko 7000 vrtljajih ročične gredi.

Če ste siti pospeškov in hitrosti, bi mogoče želeli zavirati. Izvolute: zavore so močnejše kot pri drugih "trojkah", štirikrat kolutne in notranje hlajene, z ABS in z ravno toliko servovočevalne

Zdaj parkirajo pred Kaufhalle in nalagajo ozimnico.

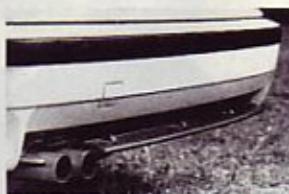
M3: velika platišča, nizkopresocene gume, natančni karoserijski spoji

Ergonomija: umetnost sedenja

Zunanje ogledalo: dirkaške mere in aerodinamika

Pod zadkom: izpušna dvocevka in zračni stabilizator

Nikar ne vprašajte, ali prodajajo tudi M3 diesel.

moči, da ustavljanje še čutite v stopalu. Stopetdeset kilometrov na uro, polna zavorna moč na dobrem asfaltu, 86,9 metra zavorne poti - in M3 stoji. Poskusite lahko še najmanj petkrat, šele potem bo pot zaradi pregreht oblog in kolutov opazuje daljša.

Da, to je "M-action"! Lahko drivite in uživate. Lahko uživate, ne da bi drveli. Lahko pa zgoj drivite. Užitki vas bodo dohiteli pozneje in sami od sebe. Podvozje zmora vsakršne ovinke in velike bočne sile. Dobro kljubuje tudi vegastim temlom po kolesi, le redko za ceno bolečin v hrbitu in ob rebrih. Zmora tudi krasen "power slide" in uživaška bočna drsenja, ljubi pa nagle odvzemne volana (variabilni prenos z zobato letvijo in servom) ter celo pesek pod kolesi. A bog vas varju, če je asfalt moker in sploze! M3 je BMW in beeरvejji imajo zelo hitre zadke. Nič grozljivega ni v njih, če jih znate krotiti. In nič bolj neukrotljivega ni, če vas ob njih zapusti razum.

Dobro je vedeti: BMW M3 je že od lanske zime drugačen avtomobil. M kot moč je za prestiž. M kot "macho" je za slavo. M kot "Meisterwerk" je povsem prava oznaka: mojstrovina.

Kdor v tovarni naroča enako dakarsko rumen M3, kot je bil testni, mora (v zelo poenostavljeni nemščini) reči: "Gelb, bitte!"

Odgovor je pričakovani: "Geld, bitte!" Veliko denarja? No, poceni ta avtomobil ni, to drži. Toda vreden je vsaj toliko, kot piše v ceniku.

**Tekst: MARTIN ČESENJ
Foto: MATEJ DRUŽNIK**

Tehnični podatki

Motor:

Štirivaljni - štiritaktni - vrstni
- nameščen spredaj - vzdolžno - vrtina
in gib $86,0 \times 85,8$ mm - gibna
prostornina: 2990 kubikov -
kompresija: 10,8:1 - največja moč
210 kW (286 KM) pri 7000/min
- srednja hitrost bata pri največji
moči: 20,0 m/s - specifična moč
70,2 kW (95,7 KM)/liter - največji
avor: 320 Nm pri 3600/min
- ročična gred v 7 ležajih - 2 odmični
gredi v glavi (veriga) - 4 ventili za
vsok valj - glava iz lahke kovine -
elektronska vbrizgovanje goriva in
vžig (bosch motronic DME M3.3)
- vodno hlajenje, 10,8 l - motorno
olje: 7,0 l - akumulator 12 V, 65
Ah - alternator 1260 W - utravnavani
izpušni katalizator

Naše meritve

Največja hitrost:

250 km/h (V. prestava)

Pospeski:

0 - 60 km/h	2,9 s
0 - 80 km/h	4,3 s
0 - 100 km/h	5,9 s
0 - 120 km/h	8,2 s
0 - 140 km/h	10,3 s
0 - 160 km/h	13,2 s
0 - 180 km/h	18,3 s
0 - 200 km/h	24,4 s
1000 m z mesta:	24,9 s (202 km/h)

Prožnost:

1000 m od 40 km/h (IV.)
28,6 s (187 km/h)

1000 m od 40 km/h (V.)
32,1 s (178 km/h)

Zavorna pot:

od 150 km/h: 86,9 m
od 100 km/h: 36,5 m

Natančnost merilnika hitrosti:

kazalec na: resnično:
60 58,8 km/h
80 78,9 km/h
100 94,3 km/h
120 113,5 km/h

Poraba goriva:

testno povprečje
13,4 l/100 km

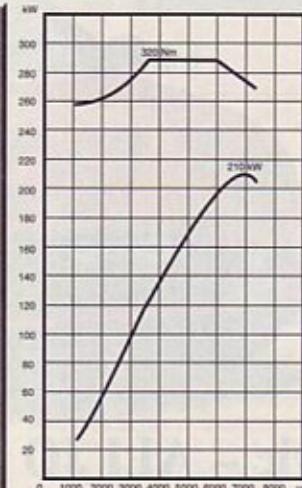

DIAGRAM MOTORJA

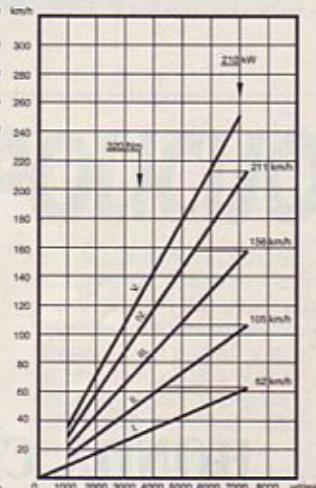

DIAGRAM MENJALNIKA

Hvalimo

- motor in menjalnik
- zmogljivosti
- prednja sedeža
- diferencialna zapora
- končna izdelava
- počutje

Grajamo

- "hitri" zadek
- ni merilnika oljnega tlaka
- nešporten volanski obroč
- tovarniška omejitev hitrosti

Cena

DEM 62.923 + 50 odstotkov tolarskih dajatev
(Tehnouinion, Ljubljana)

Končna ocena

BMW M3 je športni kupe iz dobre hiše, s preverjeno tehnologijo in z visokozmogljivo mehaniko. Ze skoraj leto dni ni več grobajan, ampak uglajen avtomobil za zelo hitre vožnje. Kdor takšnih voženj ne mara, naj izbira na lestvici serije "3", ki sega od M3 navzdol. M power ni za vsakogar!

Teže: prazno vozilo 1460 kg -
dovoljena skupna teža 1930 kg -
dovoljena teža prikolice: ni podatka
- dovoljena obtežba strehe 75 kg

Zmogljivosti (tovarna): največja
hitrost 250 km/h (elektronsko
omejen) - pospešek 0-100 km/h:
6,0 s - poraba goriva (ECE):
6,5/7,9/13,0 litra neosvinčenega
benzina super na 100 km